

uvedeno, že st-l na tuto vyhlášku upozorněn nebyl. Avšak předpisy této vyhlášky jako platné normy jsou samy o sobě pro každého majitele domu v uvedeném směru závazné a lze pak za řádné číslo popisné ve smyslu zák. č. 266/20 uznati jen to, jež v obci, kde se stala všeobecná úprava, odpovídá předpisům této úpravy in concreto, tedy této vyhlášky a st-l byl také vyzván, aby svůj dům opatřil řádným číslem popisným, takže nelze shledati ani nezákonnost ani vadnost řízení v tom, že st-l ve výzvě nebyl na tuto vyhlášku výslovně upozorněn.

Č. 10.468.

Samospráva obecní. — Jazykové právo. — Policejní právo trestní: Zakládá skutkovou podstatu přestupku podle § 25 zák. č. 50/23 Sb., nepozve-li starosta obce české členy obecního zastupitelstva ke schůzi zastupitelstva také jazykem čsl.?

(Nález ze dne 4. dubna 1933 č. 5953.)

V č c: Obec F. a Baltazar Sch. ve F. proti zemskému úřadu v Praze o přestupek zákona na ochranu republiky a o zrušení usnesení obecního zastupitelstva.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á p r o b e z d ů v o d n o s t.

D ů v o d y: Nálezem okresního úřadu v D. ze 17. února 1930 byl Baltazar Sch., starosta obce F., odsouzen podle § 25 zák. z 19. března 1923 č. 50 Sb. k peněžitě pokutě 200 Kč ve prospěch státní pokladny, v případě nedobytnosti k trestu vězení v trvání dvou dnů pro přestupek § 25 téhož zák., jehož se dopustil tím, že ohrožuje řádný chod obecní správy tím, že nepozval české členy obecního zastupitelstva ve F. ke schůzi na den 9. února 1930 svolané přípisem českým, nýbrž jen německým, ač o této jeho povinnosti bylo rozhodnuto výměrem okresního úřadu v D. z 19. listopadu 1929 a odvolání nebyl přiznán odkladný účinek; zároveň byla k stížnosti Františka Š. a Václava Z. prohlášena ve smyslu § 42 obec. zřiz. schůze obecního zastupitelstva z 9. února 1930 nezákonnou a usnesení jí učiněná neplatnými s tím, že nesmějí býti provedena.

Odvolání podané z tohoto nálezu B. Sch. jednak jménem vlastním, jednak v zastoupení obce F., bylo nař. rozhodnutím zamítnuto jako bezdůvodné.

Proti rozhodnutí tomu, pokud obsahuje výrok o odsouzení B. Sch. pro přestupek § 25 cit. zák., podává stížnost B. Sch., pokud pak obsahuje výrok o neplatnosti usnesení, učiněných ve schůzi obecního zastupitelstva ve F. z 9. února 1930, obec.

O stížnosti uvažoval nss takto:

I. B. Sch. namítá, že skutková podstata přestupku § 25 zák. č. 50/23 není dána proto, poněvadž st-l neměl při zvaní členů obecního zastupitelstva na schůzi vůči nim postavení orgánu veřejné moci, jim nadřaděného, a členové sami postavení strany, takovému orgánu podřízené. Podle toho má st-l za to, že by se jako starosta obce mohl dopustiti přestupku cit. paragrafu jen tenkrát, kdyby jednal jako vykonavatel vrchnostenské moci obci svěřené vůči subjektu, této moci podrobenému. Ne-

správnost tohoto názoru dovodil nss již v nář. Boh. A 6954/27, v němž vyslovil, že je lhotejno, jde-li o akt zmíněné povahy, nýbrž že záleží jen na tom, zda akt byl vydán osobou, kterou podle jejího úřadu pokládáti jest za orgán moci veřejné. Takovým orgánem pak starosta obce nepopíratelně jest.

Dále stížnost vytýká, že chyběl druhý předpoklad cit. § 25, t. j. úmyslné jednání proti zákonům ústavním nebo proti zákonům a nařízením vydaným na provedení zákonů ústavních. Žal. úřad mylně předpokládá, že st-l jednal z neznalosti zákona; st-l právě naopak vycházel z toho, že ani jaz. zák. ani jaz. nař. nestanoví povinnost starosty obce, jejímž jazykem jednacím je jazyk jiný než státní, zváti české členy obecního zastupitelstva českými pozvánkami, a na tom nemohl změnit nic ani výměr okresního úřadu z 19. listopadu 1929, jenž ostatně v kritické době následkem toho, že proti němu bylo podáno odvolání, nenabyl ještě právní moci, a okolnost, že tomuto odvolání byl bezdůvodně odepřen odkladný účinek.

K této námitce jest předem podotknouti, že obsah nař. rozhodnutí ani slovem nedává podnět k domněnce, že by byl žal. úřad připustil, že st-l jednal z pouhé neznalosti zákonných předpisů. Naopak se st-li klade za vinu, že obsílky zaslal úmyslně v německém jazyku, ač mu již cit. výměrem okresního úřadu bylo uloženo, aby české členy zastupitelstva zval do schůzí pozvánkami v jazyku českém, a ač odvolání proti tomuto výměru byl odepřen odkladný účinek. Tímto výměrem vydal úřad k tomu příslušný (§§ 7 a 8 jaz. zák.) rozhodnutí o tom, jak má st-l postupovati při zvaní českých členů obecního zastupitelstva do schůzí, a tímto rozhodnutím měl se st-l, když odvolání byl odepřen odkladný účinek, řídit až do té doby, kdyby snad bylo rozhodnutí to v cestě instanční zrušeno. Proti tomuto rozhodnutí kompetentního úřadu nemůže st-l uplatňovati svůj opačný názor o rozhodnuté věci a jím odůvodňovati, že nebyl povinen úředního výroku dbáti. Otázkou, zda odkladný účinek byl právem či neprávem odepřen, nemůže se nss zabývati, neboť ta nebyla předmětem rozhodnutí nyní naříkaného.

Míní-li st-l, že neuposlechnutí výměru z 19. listopadu 1929 je pouhou neposlušností vůči úřednímu příkazu, nikoli však jednáním proti zákonům ústavním nebo proti zákonům a nařízením, vydaným na provedení zákonů ústavních, a dovozuje-li, že z tohoto důvodu nebylo lze použití sankce cit. § 25, jest na to odpověděti, že jednání proti rozhodnutí úřadu, kterým na základě jazykového zákona jako zákona ústavního (§ 129 úst. listiny) a prov. nařízení k němu vydaného byla fixována určitá konkrétní povinnost st-lova, jest jednáním proti ústavnímu zákonu samému, ježto ono rozhodnutí není než výkladem a aplikací jeho na daný případ.

Tím jest prokázán i druhý, stížností popíraný předpoklad § 25 zák. č. 50/23, t. j. úmyslnost jednání proti zákonu ústavnímu a nařízení vydanému k jeho provedení. Při tom jest ještě vzhledem ke stížnosti, která popírá úmysl zneužití veřejné moci, poznamenati, že takovéto jednání se ke skutkové podstatě cit. § 25 nevyžaduje, a že je také žalovaný úřad st-li neimputoval.

Třetím předpokladem trestního nálezu podle § 25 zák. č. 50/23 je, že jednáním orgánu veřejné moci se ohrožují zájmy veřejné správy. Toto

ohrožení shledalo nař. rozhodnutí v těchto momentech: Jaz. zákon je vydán v zájmu veřejném, a porušení jeho předpisů ohrožuje tento zájem. Neuposlechnutím nařízení okr. úřadu ohrožuje se jeho vážnost a autorita a podrývá důvěra občanstva k tomuto úřadu, a tím se ohrožuje zájem veřejné správy. Jednáním proti onomu nařízení okr. úřadu ohrožuje, ba znemožňuje se řádný chod obecní správy, neboť čeští členové obecního zastupitelstva nedostavují se pro nesprávnost pozvání do schůzí obecního zastupitelstva, takže toto se stává k usnášení neschopným a nemůže obstarávat úkoly obce. Tímto zmatkem v obci jsou ohroženy veřejné zájmy.

Z toho je viděti, že žal. úřad spatřoval ohrožení veřejných zájmů ve třech různých okolnostech, z nichž každou samu o sobě pokládá za veřejný zájem ohrožující. Také stížnost zabývá se každou z nich zvlášť. Proti poslední — ohrožení řádného chodu obecní správy — uplatňuje, že nepřijetím pozvánek do schůze obecního zastupitelstva se strany dvou jeho členů obecni správa nemůže býti ohrožena, protože členové ti jednak nemají subj. nárok na doručení pozvánek v českém jazyku, jednak by i z jiných důvodů mohli býti zdrženi na účasti na schůzi, aniž by to usnášení vadilo. Při tom poukazuje na to, že výrok, jímž usnesení učiněná na schůzi 9. února 1930 byla prohlášena za neplatna, je nezákonný.

K této námitce je podotknouti, že nss již v nář. Boh. A 8076/29 vyslovil a v řadě dalších nálezů opakoval názor, že jde-li o hájení členských práv, vyplývajících z funkce člena obecního zastupitelstva, je jeho člen subjektem takovýchto práv, a že k těmto členským právům náleží i právo na respektování jazykových práv, spojených s postavením člena obecního zastupitelstva, speciálně i právo na to, aby mu pozvánky ke schůzím obecního zastupitelstva byly dodány ve státním jazyku. Mají-li zmínění členové obecního zastupitelstva nárok na takovéto pozvání, pak zavíní starosta, který nedbá toho, aby se jim ho také skutečně dostalo, svým jednáním jejich abstinenci a on sám způsobí důsledky, které se k ní pojí. Proto nelze s tímto důvodem neúčasti některých členů obecního zastupitelstva na jeho schůzích srovnávat případy, kdy příčina neúčasti spočívá v samovolném (ať omluvitelném nebo neomluvitelném) jednání člena samého. Že neúčast českých členů může vésti k důsledkům v nař. rozhodnutí uvedeným (neschopnost k usnášení), stížnost nepopírá. Že pak okolnost, že obecní zastupitelstvo nemůže své funkce pro tuto starostou přivoděnou neúčast některých svých členů řádně vykonávat, je ohrožením zájmů veřejné správy, je evidentní, neboť obec se tím ocitá v situaci, že jejímu orgánu, kterému náleží usnášení se a dozíratí (§ 30 ob. zřiz.), je v této činnosti bráněno.

Z toho plyne, že již dokázaným takto porušením chodu řádné obecní správy je ohrožen veřejný zájem po rozumu § 25 zák. č. 50/23, a netřeba ještě zkoumati, zda i prvé dva momenty v nař. rozhodnutí uvedené jsou způsobitelné takovéto ohrožení přivoditi. Neboť i kdyby tomu tak nebylo, zůstane přece nař. rozhodnutí neotřesené, když uvedená právě okolnost sama stačí k odůvodnění jeho zákonnosti. Z těchto důvodů bylo stížnost B. Sch. zamítnouti.

II. Obec namítá proti výroku o prohlášení usnesení učiněných na schůzi obecního zastupitelstva z 9. února 1930 za neplatná, že § 42 ob. zřiz. nepředepisuje určitou formu pozvání a že odkaz na čl. 72 odst. 2 jaz. nař., jehož se žal. úřad dovolává, je nemístný, poněvadž členové obecního zastupitelstva nejsou stranami, o nichž jedná cit. článek. Poslěz uvedená námitka byla vyvrácena již sub I. Ježto podle jazykových předpisů pozvání českých členů obecního zastupitelstva ke schůzím musí se dít v jazyku státním, plyne z toho, že pozvání jich je ve smyslu § 42 ob. zřiz. účinné jen tenkrát, stalo-li se v tomto jazyku, a že dotyční členové obecního zastupitelstva mají právo, pozvání jinak učiněné odmítnouti s tímž účinkem, jako by se jim nedostalo pozvání vůbec. Z těchto důvodů jsou i námitky stížnosti obce bezpodstatné.

Č. 10.469.

Učitelstvo: * Zákony č. 319/1918 ř. z. a 52/1919 Sb. samy o sobě neposkytují osobě učitelské právního nároku na drahotní přídavky, stanovené v uvedených zákonech.

(Nález ze dne 5. dubna 1933 č. 10.063/31.)

Prejudikatura: Usnesení odb. plena ze 6. února 1933, č. pres. 888/31; opačně Boh. A 4758/25.

Věc: Eduard Š. v L. proti ministerstvu školství a národní osvěty o drahotní přídavek.

Výrok: Stížnost se zamítá pro bezdůvodnost.

Důvody: Výnosem ze 16. listopadu 1928 nevyhověla zšr v Praze žádosti st-lově o přiznání drahotního přídavku podle zák. č. 319/1918 ř. z. a č. 52/1919 Sb. za vyučování náboženství na obecných školách v L. a K. v letech 1918 a 1919 a odvolání st-lem proti tomu podané bylo rozhodnutím min. škol. ze 6. února 1929 zamítnuto z důvodů výnosu zšr-y.

O stížnosti na toto rozhodnutí uvážil nss takto:

Žal. úřad, recipovav beze změny důvody zamítavého výroku zšr-y, nepřiznal st-li žádaný drahotní přídavek v podstatě jednak proto, že st-l, jakožto člen duchovní správy, není »učitelem« ve smyslu zák. č. 319/18 ř. z. a č. 52/19 Sb., jednak z toho důvodu, že k výplatě přídavku toho členům duchovních správ, vyučujícím náboženství na veřejných školách obecných a občanských, schází předpoklad zákony těmi požadovaný, t. j. usnesení zem. zastupitelstva resp. zem. správ. výboru.

Stížnost naproti tomu, dovolávajíc se nál. Boh. A 4758/25, dovozuje především nárok st-lův na sporný přídavek již ze zák. č. 319/1918 ř. z. a č. 52/19 Sb. samých a tvrdí, že ten ani onen zákon nepředpokládá usnesení zem. zastupitelstva, a že usnesení takové není ani podmínkou udělení státního příplatku.

Je sice pravda, že v cit. nálezu bylo vysloveno, že všichni aktivní učitelé škol obecných a měšťanských, jimž přísluší nějaká úplata, zejména tedy také učitelé náboženství ustanovení za remuneraci, mají právní nárok na příplatek k drah. přídavku podle zák. č. 319/18 ř. z., resp. podle zák. č. 52/19 Sb. Leč otázkou touto zabývalo se dne 6.